

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

213. An in aliquo casu possint superiores regularium uti scientia habita in confessione, non obstante decreto Clement. VIII. & an dictum decretum obliget sub mortali? Ex p. 4. t. 4. & Misc. r. 202.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76429)

degeni: possit hic tuta conscientia remanere? Et respondet: quod peccaret quidem Prælati, & esset arbitrio sui Superioris puniendus; (vbi enim lex non apponit penam contra facientibus, videtur iudici arbitraria; vt dicitur in cap. Nihil de Elect.) quia contrafecit statuto Papæ: sed subditus potest tuta conscientia permanere; tum quia hic valet illa regula: Multa fieri prohibentur, quatenus facta tenent, nam Decretum non annullat licentias contra ipsum datas. Vnde videtur solum velle Superioribus timorem incutere, ne sint nimis faciles in talibus licentiis concedendis; tum quia lex de nouo statuta à Principe non derogat priuilegiis positis, & inferis in corpore iuris communis, etiam positis quibuscumque circumstantiis, & causulis generalibus; nisi faciat de illis specialem mentionem, vt ait Bartolus, citatus à Miranda tom. 1. Manualis Pral. quest. 45. art. 6. & glossa in leg. 2. Legati. ff. de re iudicata. & probat Bonacina multos allegans, de Censur. disp. 2. q. 6. punct. 2. n. 1. Sed posse Prælatos concedere tales licentias priuilegium esse inferum in corpore iuris communis, vt patet ex c. Pastoralis 2. q. 7. c. Placuit. 1. c. 2. c. Monachi 1. c. 2. 1. 6. q. 1. Ergo, &c. Hæc Peyrinus. Sed tu cogita.

Nota hic obiter, quod ante dicta Decreta Pontificia asserbat Rodriguez in Q. Q. Regul. tom. 3. q. 5. 3. art. 5. posse Generalem facere facultatem Fratri alicui in quieto, & insolenti, qui propter suam delicta condemnatus fuit ad tirenes, & ab his postea restitutus, vt possit Eremiticam regulariter vitam ducere, vel in aliquo Hospitali vel Ecclesia, præstita per eum obedientia Ordinario loci, seu Generali ipsi. Ita etiam consilium Nauar. lib. 3. cons. de Reg. cons. 7. 4. Et ratio est, quia cum iste talis sit naturaliter inquietus, & insolens si aliqui Fratrum ei improperauerint sua delicta, non de facili eos si stineat; & erit nouissimus error prior, & hanc etiam sententiam docuerat etiam Peyrinus loco citato. Sed circa illam, etiam stando in iure communi secluso Decreto Clem. VIII. Ego maximam habere difficultatem: vnde relect. doctus Pater Gibalinus vbi supra de Clausura, disp. 2. cap. 4. §. 1. 4. cons. 2. n. 7. 3. non audeat hanc sententiam Peyrini, Nauar. & Rodriguez penitus approbare; sed aliorum sensum exposcit.

RESOL. CCXIII.

An in aliquo casu possint Superiores Regularium vti scientia habita in confessione, non obstante Decreto Clem. VIII. & an dictum Decretum obliget sub mortalibus? Ex p. 4. tr. 4. & Misc. Ref. 202.

§. 1. Affirmatiuè respondet Guillelmus Mercerus de Sacrament. in 3. p. D. Thomæ quest. 1. art. 5. dubit. 2. concl. 2. vbi sic ait: Clem. VIII. in decreto de casibus reservatis, edito pro religiosis, sic habet: Tam Superiores pro tempore existentes, quam Confessarii, qui postea ad superioritatis gradum fuerint promoti, caveant ne ea noticia, quam de aliorum peccatis in confessione habuerint, ad externam gubernationem vtantur.

2. Notandum tamen est, hanc prohibitionem esse iuris humani, propullare autem periculum à Republica, vel à proximo absque nostro incommodo, & violatione secreti, esse iuris diuini & ideo posse fieri, vt quis teneatur hac scientia vti ad malum auerterendum, præsertim cum sit sententia probabilis, quæ habet id posse fieri, & nullum ius humanum possit impedire, ne quis in necessitate vtatur sententia probabilis. Nec putandum est Pontificis constitutionem agere de huiusmodi casibus extraordinariis, qui in domibus Religiosis rarissimi inueniuntur. Ita Tom. VII.

Mercerus; sed an probabiliter, tibi iudicandum relinquo.

3. Notandum est etiam hic obiter, in supradicto decreto latum esse præceptum eum verbis imperatiuis, quæ non obligare sub mortali docuit Caiet in 2. 2. quest. 166. art. 9. Rodriq. in addit. ad Bullam Cruciatæ. §. 9. n. 77. & alij. Sed hæc opinio mihi non placet, & ideo puto cum Castro Palao rom. 1. tr. 3. disp. 1. punct. 9. num. 3. supradicta verba decreti obligare sub præcepto peccati mortalis.

RESOL. CCXIV.

An post Decretum Clem. VIII. detur casus, in quo Superiores Regularium possint vti noticia habita in confessione subditorum?

Et an si confessarius scit ex noticia habita in confessione, quod quadam mulier Nobilis quando vocat Confessarios in domum suam ad confitendum sapum illos sollicitat; queritur an ab ipsa vocatus possit se excusare propter periculum labendi in peccatum licet nullam habeat idoneam excusationem? Ex p. 1. tr. 5. & Misc. Ref. 15.

§. 1. Affirmatiuè respondet Lessius in 3. part. D. Thom. q. 11. de sigillo confessionis art. 1. dub. 2. n. 6. à me alibi adductus: cui nunc addo Guillelmum Mercerum in Supplement. 3. part. q. 1. art. 5. n. 2. vbi sic ait: Superiorem qui confessionem subditi audiuit, non posse ex vi illius, ita ipsum gubernare, verb. gr. auferendo illi officium quo fungitur, vt alij possint suspicari eius peccatum in genere, vel in specie. Ratio est, quia & sic esset indirecta reuelatio. Addunt Richardus, & Angelus idem fore illicitum, etiam si solus pœnitens intelligat se priuari ministerio ratione si a confessionis, quia si non licet pœnitentem à confessione peracta verbis corripere: ergo nec factis. Et non est dubium quin ita plerumque expediat in praxi. Idem Clemens VIII. in Decreto de casibus reservatis edito pro Religiosis sic habet: Tam Superiores pro tempore existentes, quam Confessarii, qui postea ad superioritatis gradum fuerint promoti, caveant ne ea noticia quam de aliorum peccatis in confessione habuerint, ad externam gubernationem vtantur.

2. Notandum tamen est, hanc prohibitionem esse iuris humani, propullare autem periculum à Republica, vel à proximo absque nostro incommodo, & violatione secreti, esse iuris diuini, & ideo posse fieri, vt quis teneatur hac scientia vti ad malum auerterendum, præsertim cum sit sententia probabilis, quæ habet id posse fieri, & nullum ius humanum possit impedire, ne quis in necessitate vtatur sententia probabilis. Nec putandum est Pontificis constitutionem agere de huiusmodi casibus extraordinariis, qui in domibus Religiosis rarissimi inueniuntur. Ita Tom. VII.

3. Sed circa præsentem casum, & doctrinam habeo maximam difficultatem; nam vt optime obseruat Dicastillus de Sacrament. tom. 2. tract. 8. disp. 1. 2. dub. 7. numer. 14. Decretum Clementis VIII. manifestè

Sup. hoc in tom. 4. tr. 4. Ref. 15. Sed difficultas: ad medium à Verf. In quibus.

Sup. hoc in Ref. præterita & in aliis eius primæ not.